

Tijdens het wegdrücken van een multi-joint koppeling schiet een PVC gasleiding uit een niet-trekvlaste verbindingsmof. Er ontstaat een vrije gasuitstroom. Hoe kon dit gebeuren? En wat zijn de leerpunten?

Wat is er gebeurd?

Een monteur wil een zogenaamde multi-joint koppeling gaan vervangen. De koppeling is via een steekmof verbonden aan een in gebruik zijnde PVC leiding. De monteur plaatst op de juiste wijze een gasblaas in de PVC leiding.

De monteur kiest ervoor om de multi-joint koppeling van de PVC leiding te drukken door middel van twee stootijzers. Hiermee voorkomt hij dat hij de leiding na het doorzagen moet afschuiven. Hij plaats een stootijzer achter de rand van een blaasgatzadel om te voorkomen dat de PVC leiding uit een verderop gelegen niet-trekvlaste verbindingsmof schiet. Daarna drukt hij de multi-joint van de PVC leiding. Het stootijzer bij het blaasgatzadel valt hierbij om en de PVC leiding schiet uit de niet-trekvlaste verbindingsmof. Er ontstaat direct vrije gasuitstroom.

De monteur handelt correct door meteen de juiste alarmnummers te bellen. Wat hij niet goed doet, is dat hij daarna probeert om de gasuitstroom in de sleuf te stoppen. Hij doet dit door een stuk PVC leiding met een eindkap in het gaslek van de mof te stoppen.

Hoe kon dit gebeuren?

De bedoeling was om een multi-joint koppeling te schuiven zodat deze los zou komen van de steekmof. Maar door een horizontale kracht op de multi-joint uit te oefenen is de leiding uit de niet-trekvlaste verbinding achter de gasblaas geschoven.

Het risico van de werkzaamheden was onvoldoende bekend bij de monteur en opdrachtnemer. Zo is er niet bij stilgestaan dat het stootijzer kon kantelen. Verder vond er geen toezicht plaats.

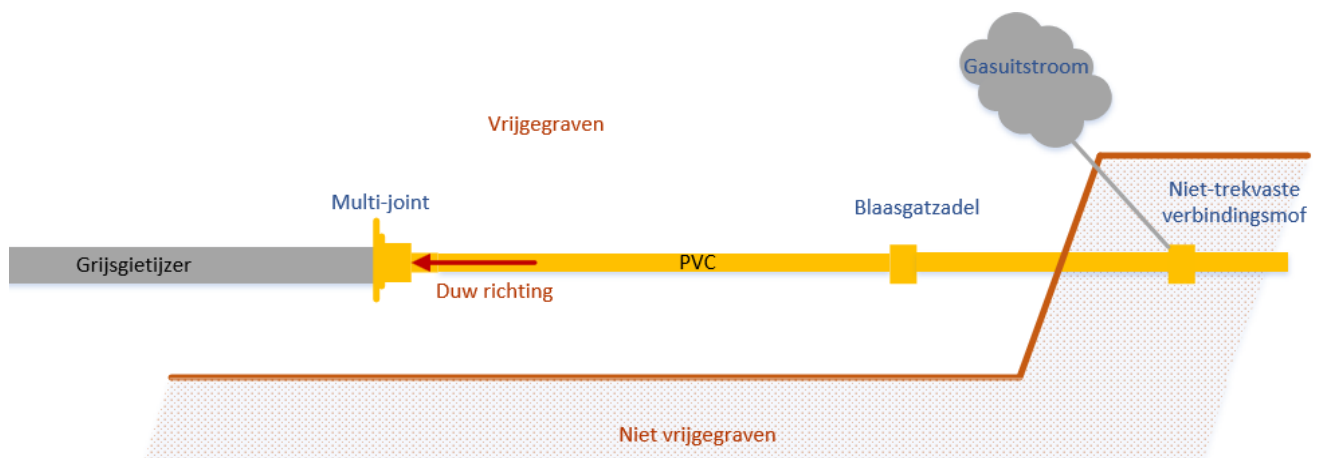
Foto: PVC leiding met niet-trekvlaste verbindingsmof

Aandachtspunten en maatregelen

- De monteur volgde het werkplan en de VWI niet goed op. Hij had bijvoorbeeld nooit de sleuf met gasuitstroom in mogen gaan.
- Voer altijd een LMRA uit. Wees je hierbij goed bewust van de risico's. Bij pas aangelegde buizen is er minder wrijving tussen de buis en de steekmof. Hierdoor kan de buis, door de gasdruk, uit de verbinding schieten.
- Het zagen en afschuiven van een leiding kost (meer) tijd, maar dit is veiliger dan de koppeling van de leiding drukken.
- Heb je stootijzers nodig? Steek ze dan ver in de bodem zodat ze niet om kunnen vallen. Stel vooraf zeker dat er geen kabels en leidingen liggen. Zorg indien nodig voor tegendruk door de ijzers vast te (laten) houden.
- Ga bij een vrije gasuitstroom nooit terug de sleuf in! Door het inademen van aardgas kun je al na drie ademteugen bewusteloos raken.

Reflectie- en discussievragen

- Ben jij voldoende bekend met de risico's van het vervangen van multi-joint koppelingen?
- Wie bel je eerst als er ongecontroleerde gasuitstroom ontstaat? De brandweer of de WV?

Figuur: situatieschets van het incident

VWI die toepassing is: G-20: LD-leidingen veilig in en uit bedrijf nemen en of buiten bedrijf stellen
Vragen over deze flyer of gasincidenten? Mail naar werkgroep@incidenten.net